

Aktuální opatření v oblasti daní v souvislosti s covid-19

Stručný přehled vybraných aktuálních opatření přijatých v souvislosti s šířením nového typu koronaviru

Jan Molín

zástupce vedoucího katedry finančního účetnictví a auditingu
Vysoká škola ekonomická v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Tato prezentace je ke stažení na: <https://ffu.vse.cz/molin/>

Program:

1. Daňový liberační balíček I.
2. Daňový liberační balíček II. a protikrizový daňový balíček
3. Vybraná opatření k podpoře osob samostatně výdělečně činných a společníků společností s ručením omezeným
4. Přehled některých dalších opatření

1. DAŇOVÝ LIBERAČNÍ BALÍČEK I.

„Prodloužení lhůt“ pro podání přiznání k DPFO a DPPO a pro podání vyúčtování srážkové daně

- **Prominutí sankcí za pozdní podání přiznání k daním z příjmů a za pozdní zaplacení daně**
  - jedná se o plošné prominutí sankcí (tj. bez individuálních žádostí) a i bez souvislosti se šířením nového typu koronaviru
  - týká se poplatníků se zdaňovacím obdobím kalendářní rok
  - sankce jsou prominuty za podmínky, že povinnosti budou splněny do 1. 7. 2020
- **Prominutí sankcí za pozdní podání vyúčtování DPFO a DPPO vybírané srážkou**

Prominutí pokut u kontrolních hlášení

- Prominutí „základní“ pokuty za pozdní podání kontrolního hlášení (bez výzvy správce daně)
  - jedná se o plošné prominutí sankcí (tj. bez individuálních žádostí) a i bez souvislosti se šířením nového typu koronaviru
  - jedná se o prominutí pokut, pokud povinnost k jejich úhradě vznikla v období od 1. 3. 2020 do 31. 7. 2020

Rozšíření prostoru pro podávání individuálních žádostí v souvislosti se šířením koronaviru

- Pro zmírnění některých povinností je obecně možné podávat tyto žádosti:
  - žádost o povolení posečkání daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky (§ 156 daňového řádu)
  - žádost o prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky (§ 259b daňového řádu)
  - žádost o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení (§ 101k zákona o dani z přidané hodnoty)
- Opatření přijatá v souvislosti s podáváním těchto žádostí:
  - prominutí správních poplatků za přijetí žádostí v období od 16. 3. 2020 do 31. 7. 2020
  - stanovení nových důvodů pro vyhovění přijatým žádostem – Pokyn č. GFR-D-44

Pokyn č. GFŘ-D-44

- Jedná se o doplnění Pokynu č. GFŘ-D-21 (k promíjení příslušenství daně) a Pokynu č. GFŘ-D-29 (k promíjení pokut u kontrolních hlášení)
- **Definuje se nový ospravedlnitelný důvod:**
  - prodlení je důsledkem působení aktuálních mimořádných opatření orgánů veřejné moci (například vliv karanténního opatření, nemoci, pečování o člena domácnosti, u úroků dále například pokles tržeb, výpadek výroby atp.)
  - ohodnocení důvodu je 100 %
- **Důvod je nutné prokázat „jakýmkoliv prostředky“**
- **Limity žádostí**
  - porušení daňových nebo účetních předpisů v posledních 3 letech zvláště závažným způsobem (§ 259c odst. 2 daňového řádu)
  - četnost porušování povinností daňovým subjektem (§ 259c odst. 1 daňového řádu)
  - u úroků ekonomické a sociální poměry (§ 259b odst. 3 daňového řádu)
  - o žádostech lze rozhodnout až tehdy, pokud je povinnost splněna

Zdroj: Finanční zpravodaj č. 4/2020

Důsledky vyhovění žádostem

- Pokud je vyhověno (i částečně) žádosti
  - o prominutí úroků z prodlení a úroku z posečkané částky a/nebo
  - o posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky,
- dochází k plošnému prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně za dotčené období
- Podmínkou je, že žádostem je vyhověno z důvodů souvisejících se šířením nového typu koronaviru

2. DAŇOVÝ LIBERAČNÍ BALÍČEK II. A PROTIKRIZOVÝ DAŇOVÝ BALÍČEK

„Prodloužení lhůty“ pro podání přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí

- Prominutí sankcí za pozdní podání přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí a za pozdní zaplacení daně, resp. zálohy na daň
  - jedná se o plošné prominutí sankcí (tj. bez individuálních žádostí) a i bez souvislosti se šířením nového typu koronaviru
  - týká se situací, kdy lhůta pro podání přiznání a zaplacení daně (zálohy na daň) uplyne v období od 31. 3. 2020 do 31. 7. 2020
  - sankce jsou prominuty za podmínky, že povinnosti budou splněny do 31. 8. 2020

Návrh zákona, kterým se ruší zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí

- Navrhuje se zrušení daně z nabytí nemovitých věcí pro převody nemovitých věcí, pokud lhůta pro podání daňového přiznání uplynula v období od 31. března 2020
- Součástí návrhu je novela zákona o daních z příjmů, která obsahuje:
  - prodloužení tzv. časového testu pro osvobození příjmu z prodeje nemovitých věcí (ve kterých poplatník neměl bydliště) z 5 na 10 let – týká se nemovitých věcí pořízených po 1. lednu 2021
  - současně se ale navrhuje možnost dosáhnout na osvobození příjmu v případě obstarání (uspokojení) bytové potřeby
  - zrušuje se možnost uplatnění úroků z hypotečních a dalších úvěrů jako nezdanitelné části základu daně – týká se nemovitých věcí pořízených po 1. lednu 2022
- Návrh zákona je projednáván v 1. čtení v PSP ČR

Prominutí záloh na DPFO a DPPO splatných k 15. 6. 2020

- Poplatníkům daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob se promíjejí zálohy na daň splatné k 15. 6. 2020
- Prominutí záloh je plošné (tj. bez individuálních žádostí) a i bez souvislosti se šířením nového typu koronaviru
- Prominutí se týká jen poplatníků se zdaňovacím obdobím kalendářní rok
- Poplatníci se zdaňovacím obdobím hospodářský rok mohou podat individuální žádosti podle § 174 odst. 5 daňového řádu

Prominutí pokut za pozdě podané přiznání k DPH

- Pokud je vyhověno (i částečně) žádosti o prominutí pokuty za pozdě podané kontrolní hlášení, dochází k plošnému prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně za dotčené období
- Podmínkou je, že:
  - žádosti je vyhověno z důvodů souvisejících se šířením nového typu koronaviru
  - daňové přiznání bylo podáno nejpozději v den, kdy bylo podáno opožděné kontrolní hlášení

Prominutí některých správních poplatků

- Dochází k plošnému prominutí správních poplatků za přijetí žádostí podle celního kodexu EU v období od 24. 3. 2020 do 31. 7. 2020, a to žádostí:
  - o vrácení daní při dovozu nebo o prominutí celního nedoplatku
  - o povolení úlevy na dani
- Dále dochází k prominutí správního poplatku za vydání potvrzení o bezdlužnosti nebo o stavu osobního daňového účtu na základě žádosti podané od 15. 4. 2020 do 31. 7. 2020

„Prodloužení lhůty“ pro úhradu záloh na daň silniční

- **Prominutí úroku z prodlení za pozdní zaplacení záloh na daň silniční splatných k 15. 4. 2020 a k 15. 7. 2020**
  - jedná se o plošné prominutí sankcí (tj. bez individuálních žádostí) a i bez souvislosti se šířením nového typu koronaviru
  - úroky z prodlení jsou prominuty za podmínky, že zálohy budou zaplacený do 15. 10. 2020

Návrh na snížení sazeb daně silniční

- Navrhuje se snížení sazeb daně silniční u nákladních vozidel nad 3,5 tuny o 25 %
- Pokud bude návrh zákona schválen, dojde ke snížení zpětně od počátku roku 2020
- Návrh zákona je ve 2. čtení v PSP ČR

Prominutí DPH u některých bezúplatných plnění (1)

- Plátcům DPH se promíjí daň z přidané hodnoty za bezúplatné dodání vyjmenovaného zboží v období od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020
- Jedná se o dvě skupiny zboží (včetně zboží určeného pro jejich výrobu)
  - například testovací soupravy COVID-19, roušky, ochranné brýle, plastové rukavice, plicní ventilátory, CT, ECMO atp.
  - alkoholové roztoky, dezinfekční prostředky na ruce, sterilizátory atp. – zde se u zboží určeného k jejich výrobě musí jednat o bezúplatné dodání plátcí, který je oprávněn k výrobě vyjmenovaného zboží
- Nárok na odpočet DPH zůstává zachován

Prominutí DPH u některých bezúplatných plnění (2)

- Plátcům DPH se promíjí daň z přidané hodnoty za bezúplatné dodání zboží a bezúplatné poskytnutí služeb v období od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020 pro potřeby:
  - poskytovatelů zdravotních služeb
  - základních složek integrovaného záchranného systému (Hasičský záchranný sbor České republiky, některé jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky)
  - Armády České republiky
  - zařízení sociálních služeb (centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, azylové domy, nízkoprahová centra, noclehárny, zařízení následné péče atp.)

Návrh na snížení sazeb DPH

- **Navrhuje se snížení sazby DPH z 15 % na 10 % u:**
  - ubytovacích služeb
  - vstupného na kulturní akce a sportovní události
  - vstupného na sportoviště
  - vstupného do saun a dalších podobných zařízení
  - jízdného na vlecích
- **Návrh zákona je ve 2. čtení v PSP ČR**

Pozastavení evidence tržeb (EET)

- Dochází k pozastavení EET na období od 27. 3. 2020 do konce roku 2020:
  - V období od 27. 3. 2020 do 30. 9. 2020 není nutné plnit povinnosti podle zákona o evidenci tržeb (s výjimkou povinnosti zacházet s autentizačními údaji, certifikátem pro evidenci tržeb a blokem účtenek tak, aby se předešlo jejich zneužití)
  - Po dobu následujících 3 měsíců dále není povinnost evidovat tržby a umístit informační oznámení o evidenci tržeb
- Původně bylo schváleno na období nouzového stavu (plus 3 měsíců), včera bylo v PSP ČR schváleno prodloužení do konce roku 2020
- Pozastavením EET nebyla dotčena změna sazeb DPH s účinností od 1. 5. 2020
- Nad rámec zákona: rozhodnutí MF ČR o ukončení Účtenkovky

Plánované zavedení institutu Loss carryback

- Pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob se navrhuje možnost uplatnit daňovou ztrátu i zpětně za dvě předcházející zdaňovací období
- Návrh zákona obsahuje přechodné ustanovení pro „odhad“ ztráty za rok 2020
- Současně by mělo být možné vzdát se práva na uplatnění daňové ztráty oznámením správci daně
- Návrh zákona je ve 2. čtení v PSP ČR

3. VYBRANÁ OPATŘENÍ K PODPOŘE OSVČ A SPOLEČNÍKŮ S.R.O.

Pojistné na sociální zabezpečení

- Za měsíce březen 2020 až srpen 2020 zrušena povinnost platit zálohy na pojistné
- Roční pojistné za rok 2020 se za dotčené období snižuje za každý měsíc, kdy byla samostatná činnost vykonávána, o:
  - 2 544 Kč u OSVČ vykonávajících hlavní činnost
  - 1 018 Kč u OSVČ vykonávajících vedlejší činnost
- Pro účely doby pojištění se definuje právní fikce, že zálohy se považují za uhrazené
- Pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu se definuje, že u OSVČ vykonávajících hlavní činnost se jedná o vyloučenou dobu
- Nad rámec zákona: dochází k prominutí sankcí za pozdní podání přehledu o příjmech a výdajích a zaplacení doplatku za rok 2019, pokud budou povinnosti splněny do 3. 8. 2020

Zdroj: zákon č. 136/2020 Sb.

Pojistné na veřejné zdravotní pojištění

- Za měsíce březen 2020 až srpen 2020 zrušena povinnost platit zálohy na pojistné v minimální výši (2 352 Kč)
- OSVČ, které mají vyšší než minimální zálohy
  - platí nadále rozdíl mezi vypočtenou výší a minimální výší zálohy, nebo
  - rozdíl v zálohách doplatí až při podání přehledu o příjmech a výdajích za rok 2020
- **Výkladové problémy**
  - osoby, kterým není stanoven minimální vyměřovací základ a které mají nižší než minimální zálohy – od ročního pojistného se odečtou nikoliv minimální zálohy, nýbrž zálohy v jejich vypočtené výši
  - osoby, které mají souběh se zaměstnáním
- **Zákon dále:**
  - prodlužuje lhůtu pro podání přehledu o příjmech a výdajích za rok 2019 do 3. 8. 2020
  - stanovuje, že penále z pojistného za měsíce březen až srpen 2020 běží až od 22. 9. 2020

Zdroj: zákon č. 134/2020 Sb.

„Ošetřovné“ pro OSVČ (1)

- Dotační program Ministerstva průmyslu a obchodu – podpora je určena pro OSVČ, které vykonávají hlavní činnost a které utrpěly finanční újmu, neboť nemohly vykonávat svoji činnost z důvodu péče o dítě:
  - mladší 13 let
  - maximálně do 26 let věku, které je závislé na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I a které nemůže navštěvovat zařízení poskytující sociální služby
- Podpora:
  - činí 500 Kč za každý den
  - je poskytována za období trvání dotčených mimořádných opatření (do konce června 2020)
  - je poskytována za kalendářní měsíc – za období od 1. 4. 2020 do 30. 4. 2020 již vyhlášena Výzva DUBEN 2020 pro podávání žádostí (žádosti se podávají od 11. 5. 2020 do 7. 6. 2020)
- Žádost je k dispozici na www.mpo.cz/osetrovneosvc

Zdroj: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/2020/5/Program-Osetrovne-pro-OSVC_11_05_2020_DUBEN_.pdf

Molín, J.: Aktuální opatření v oblasti daní v souvislosti s covid-19 (Absolventská středa FFÚ VŠE v Praze)

27. 5. 2020

25

„Ošetřovné“ pro OSVČ (2)

- **Limity vyplácení podpory**
  - na dítě nesmí čerpat dotaci nebo jiný kompenzační příspěvek jiná osoba
  - podpora se neposkytne, pokud OSVČ čerpá ošetřovné (jako dávku nemocenského pojištění), peněžitou pomoc v mateřství nebo rodičovský příspěvek
  - musí se jednat o malý a střední podnik dle Přílohy č. 1 Nařízení Komise (ES) č. 800/2008
  - OSVČ musí být registrována jako poplatník daně z příjmů fyzických osob
  - OSVČ nesmí mít nedoplatky vůči vyjmenovaným institucím (FÚ, OSSZ, zdravotní pojišťovny atp.)
  - OSVČ nesmí být v insolvenci a nesmí být proti ní vedena exekuce
- **Zdanění dotace – vyřešeno zákonem o kompenzačním bonusu (§ 10)**

Kompenzační bonus pro OSVČ – “Pětadvacítka”

- Jedná se o daňový bonus na kompenzaci některých hospodářských následků v souvislosti se šířením nového typu koronaviru
- Podmínkou pro nárok na kompenzační bonus je, že OSVČ nemohla svoji činnost „zcela nebo z části vykonávat nad míru obvyklou v důsledku ohrožení zdraví nebo krizových opatření...“, tj. například:
  - nutnost uzavřít provozovnu
  - karanténa OSVČ nebo zaměstnance
  - péče o dítě
  - omezení poptávky nebo omezení vstupů
- Kompenzační bonus činí 500 Kč za každý den a vyplácí se za tzv. bonusové období:
  - první bonusové období: od 12. března 2020 do 30. dubna 2020
  - druhé bonusové období: od 1. května 2020 do 8. června 2020
  - (případné) třetí bonusové období: maximálně do 31. srpna 2020

Zdroj: zákon č. 159/2020 Sb. (včetně novely provedené zákonem č. 234/2020 Sb.)

Kompenzační bonus pro OSVČ (2)

- **Limity nároku na kompenzační bonus:**
  - kompenzační bonus je určen pro OSVČ vykonávající výdělečnou činnost ke dni 12. 3. 2020 (resp. s přerušeným výkonem činnosti po 31. 8. 2019)
  - kompenzační bonus není poskytován osobám vykonávajícím činnost, v jejímž důsledku jsou účastny nemocenského pojištění jako zaměstnanci (s výjimkou pedagogů, pěstounů a dobrovolných pečovatelů)
  - kompenzační bonus není „slučitelný“ s podporou v nezaměstnanosti
- **Kompenzační bonus nepodléhá zdanění ani pojistnému**

Kompenzační bonus pro OSVČ (3)

- **Kompenzační bonus je spravován podle daňového řádu**
  - správcem kompenzačního bonusu je místně příslušný finanční úřad
  - zavádí se institut samovyměření kompenzačního bonusu
  - jedná se o „vratku“ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
- **Žádost o kompenzační bonus se podává do 60 dnů po skončení bonusového období, tedy za první bonusové období do 29. 6. 2020 (po tomto období nárok zaniká)**
  - přílohou žádosti je čestné prohlášení o splnění podmínek
  - žádost lze potvrdit také pomocí naskenovaného dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem, který je zaslaný na finanční úřad e-mailem nebo i datovou schránkou jiného subjektu

Zdroj: zákon č. 159/2020 Sb. (včetně novely provedené zákonem č. 234/2020 Sb.)

Kompenzační bonus pro společníky společností s ručením omezeným

- Kompenzační bonus je určen pro společníky společností s ručením omezeným založených za účelem dosažení zisku, které mají:
  - nejvýše dva společníky – fyzické osoby, nebo
  - více společníků, kteří jsou členy jedné rodiny (příbuzní v řadě přímé, sourozenci, manželé a partneři)
- Určeno pro s.r.o. s ročním obratem vyšším než 180 tis. Kč, které nemohly „zcela nebo z části vykonávat svoji činnost nad míru obvyklou“
- Limity nároku:
  - na podíl nesmí být vydán kmenový list
  - společník musel být společníkem s.r.o. ke dni 12. března 2020
  - společník nevykonává činnost, v důsledku které by byl účasten nemocenského pojištění jako zaměstnanec (s výjimkou zaměstnání ve vlastní společnosti)
  - společnost není v úpadku nebo v likvidaci
  - společnost není nespolehlivým plátcem DPH nebo nespolehlivou osobou
  - podpora je určena primárně pro daňové rezidenty
- **Návrh zákona byl dnes definitivně schválen v PSP ČR**

4. PŘEHLED NĚKTERÝCH DALŠÍCH OPATŘENÍ

Přehled některých dalších opatření (1)

- Program Antivirus – kompenzace části mzdových nákladů souvisejících s vyplácením náhrad mezd v určitých situacích
- Úvěrové moratorium – zákony č. 177/2020 Sb. a č. 186/2020 Sb.
- Odložení splátek nájemného a zákaz výpovědi z důvodu neplacení nájemného – zákony č. 209/2020 Sb. a č. 210/2020 Sb.
- Lex covid justice – zákon č. 191/2020 Sb.
  - možnost využít pro zasedání orgánů právnických osob technické prostředky, resp. je možné rozhodovat per rollam
  - lhůta ke svolání valných hromad za účelem schválení účetní závěrky se prodlužuje na dobu tří měsíců po skončení mimořádných opatření
  - změny v insolvenčním právu
  - možnost prominutí zmeškaní některých procesních lhůt
- Novela zákona o spotřebních daních – zákon č. 229/2020 Sb.

Přehled některých dalších opatření (2)

- **Zákon č. 255/2020 Sb.:**
  - snížení penále z pojistného na sociální zabezpečení placeného zaměstnavatelem (nikoliv sráženého zaměstnancům) za měsíce květen až červenec 2020 o 80 % – při úhradě pojistného do 20. října 2020 bude sazba penále činit cca 4 % p.a.
  - povinnost odesílat měsíční přehledy pouze elektronicky
  - povinnost přihlašovat zaměstnance do následujícího pracovního dne
- **Prominutí pojistného na sociální zabezpečení placeného zaměstnavatelem pro zaměstnavatele s méně než 50 zaměstnanci – sněmovní tisk č. 875**

Děkuji Vám za pozornost...

...a prosím o Vaše dotazy

Jan Molín
jan.molin@vse.cz

katedra finančního účetnictví a auditingu
Vysoká škola ekonomická v Praze